

KORUYUCU AİLE TEMELLİ ÇOCUK KORUMA SİSTEMİ ÇALIŞTAYI

SONUÇ RAPORU

...imizde koruyucu aile uygulamalarının değerlendirilmesi
... ve destek mekanizmalarının geliştirilmesi
... koruyucu aile temelli çocuk koruma sistemi
... aile hizmet modellerinin geliştirilmesi
... koruyucu aile temelli çocuk koruma sistemi çalıştayı
... koruyucu aile uygulamalarının
... değerlendirilmesi izleme ve destek mekanizmalarının
... geliştirilmesi koruyucu aile temelli çocuk koruma
... sistemi koruyucu aile hizmet modellerinin geliştirilmesi

**KORUYUCU AİLE TEMELLİ
ÇOCUK KORUMA SİSTEMİ
ÇALIŞTAYI
SONUÇ RAPORU**

2020, ANKARA

ÇALIŞTAY GENEL KOORDİNATÖRÜ

Dr. Selahattin GÜVEN

Çocuk Hizmetleri Genel Müdürü

RAPORU HAZIRLAYANLAR

Hakkı BİLGİÇ

Kibar Seyhun SARI

Dilek SANCAR

Ayla ÇİMEN

Demet İMRENK

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Yayın No:

Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yayın No:

İÇİNDEKİLER

Önsöz

Giriş	1
Çalışma Ekibi	2
Grup Çalışmaları Kolaylaştırıcıları	3
Çalıştay Programı	4
Çalışma Grupları Konuları	5
Çalışma Grupları Katılımcıları	6
Çalışma Gruplarının Önerileri	9
Ülkemizde Koruyucu Aile Uygulamalarının Değerlendirilmesi	9
Koruyucu Aile Hizmet Modellerinin Geliştirilmesi	13
İzleme ve Destek Mekanizmalarının Geliştirilmesi	18
Çalıştay Bildirisi	25
Çalıştay Fotoğrafları	29

ÖNSÖZ

Toplumun temel birimi olan aile aynı zamanda çocukların bakım ve gelişimleri için de en ideal ve tabii ortamdır. Bundan dolayı, çocuklarımıza yönelik sunduğumuz hizmetlerde temel önceliğimiz çocuklarımızın kendi ailelerinin yanında kalmalarını sağlayacak destek mekanizmalarının geliştirilmesi ve hayata geçirilmesine dayanmaktadır.

Koruma ve bakım ihtiyacı olan çocuklarımıza yönelik sunduğumuz hizmetlerde de aynı anlayıştan hareket ederek politikalarımızı oluşturuyoruz. Bu doğrultuda, tüm çocukların öncelikle aile odaklı hizmetlerden yararlandırılmasını sağlayacak çalışmalar yürütüyoruz. Koruyucu aile hizmeti bu yaklaşımımıza uygun olarak sürdürmekte olduğumuz ve her geçen gün ülke genelinde yaygınlaşan bir uygulama modelimizdir. Yürütülen projeler, alanda çalışan meslek elemanlarının gayretleri ve çocuklara özverili bir şekilde bakım sağlayan koruyucu ailelerimizin katkılarıyla koruyucu aile hizmeti bugün artık çocuk koruma sistemimiz içerisinde merkezi bir konuma gelmiş durumdadır.

Koruyucu aile hizmetinin mevcut durumunun değerlendirilmesi ve hizmetin etkinliğinin daha da ilerletilmesi amacıyla koruyucu aileler, koruyucu ailelerimiz yanında yetişmiş olan gençlerimiz, alanda çalışan meslek elemanları, kamu kurumları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarından pek çok temsilcinin katılımıyla 25-26 Şubat 2020 tarihlerinde “Koruyucu Aile Temelli Çocuk Koruma Sistemi” çalıştayı düzenledik. Ayrıca, çalıştayı çıktılara yönelik 30 maddeden oluşan bir bildiri metin 26 Şubat 2020 tarihinde Cumhurbaşkanımızın sayın eşleri Emine ERDOĞAN Hanımefendi tarafından organize edilen ve 81 ilin vali ve vali eşlerinin de yer aldığı davet kapsamında hizmetten yararlandırılan gençlerimiz tarafından kamuoyu ile paylaşıldı.

Çalıştayda tartışılan konular çerçevesinde ortaya çıkan öneriler ile 30 maddeden oluşan temel çıktıları bu raporda sizlere sunmuş bulunmaktayız.

Gerçekleştirilen çalıştayın çıktılarının koruma altında olan çocuklarımız ve koruyucu aile uygulaması açısından faydalı olmasını temenni ediyorum.

Bu raporun oluşması sürecinde, çalışmaya katılan başta koruyucu aileler ve koruyucu aile yanında yetişen gençlerimiz olmak üzere değerli akademisyenlere, ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerine ve Bakanlığımız çalışanlarına teşekkür ederim.

Zehra Zümrüt SELÇUK

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı

GİRİŞ

Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından organize edilen koruyucu aile hizmetinin çeşitli boyutlarıyla kapsamlı bir biçimde ele alındığı “Koruyucu Aile Temelli Çocuk Koruma Sistemi” konulu Çalıştay 25-26 Şubat 2020 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilmiştir. Çalıştay kapsamında koruyucu aile hizmetine yönelik mümkün olduğunca fazla bilgi, deneyim ve görüş paylaşımını sağlamak amacıyla koruyucu aileler, koruyucu aile yanında yetişmiş olan gençler, meslek elemanları, çok çeşitli kurum ve kuruluş temsilcilerinin bir araya gelmesi öngörülmüştür.

Programın ilk gününde çalışma grupları tarafından “Ülkemizde Koruyucu Aile Uygulamalarının Değerlendirilmesi”, “Koruyucu Aile Hizmet Modellerinin Geliştirilmesi” ve “İzleme ve Destek Mekanizmalarının Geliştirilmesi” başlıklı konular tartışılmıştır. Programın ikinci gününde ise söz konusu tartışmalar sonrasında öne çıkan temel sorun ve öneriler derlenmiş ve Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde gerçekleştirilen kapanış organizasyonu kapsamında arz edilmiştir.

Çalıştay çerçevesinde gerçekleştirilen tartışmaların sonucunda elde edilen çıktılar doğrultusunda çocuk koruma sisteminin önemli bir ayağı olan koruyucu aile hizmetinin ülke genelinde daha fazla yaygınlaşması ve uygulama etkinliğinin artırılmasına yönelik politika ve programların oluşturulması amaçlanmıştır.

ÇALIŞMA EKİBİ

Hakkı BİLGİÇ	Aile Yanında Destek Hizmetleri Daire Başkanı
Dr. Olgun GÜNDÜZ	Koruyucu ve Önleyici Hizmetler Daire Başkanı
Mustafa BİLİR	Bakım Hizmetleri Daire Başkanı
İ. Kürşat ERGÜT	Yönetim Hizmetleri Daire Başkan Vekili
Kibar Seyhun SARI	Uzman Yardımcısı
Dilek SANCAR	Çocuk Gelişimci
Ayla ÇİMEN	Sosyal Çalışmacı
Demet İMRENK	Psikolog
Reyhan PEHLİVAN	Psikolog
Abdüssamed ÖZKAN	Uzman Yardımcısı
Ayşe KAVAK	Uzman
Emine ASLAN	Sosyal Çalışmacı
Engin ASLAN	Şube Müdürü
Celal SULU	Uzman Yardımcısı
Mehmet Nuri UYANIK	Uzman Yardımcısı
Çiğdem ÇEBER	Psikolog
Emel ÖZTÜRK	Çocuk Gelişimci
Deniz ÇARKÇI	Özel Kalem
Cengiz ALP	Sosyolog

GRUP ÇALIŞMALARI KOLAYLAŞTIRICILARI

ÇALIŞTAY MODERATÖRLERİ	Prof. Dr. Betül ULUKOL (1.GRUP)
	Prof. Dr. Tarık TUNCAY (2.GRUP)
	Uzm. Dr. Burak AÇIKEL (3.GRUP)
1.GRUP RAPORTÖRLER	Abdurrahman TAŞKAN
	Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Uzmanı
	Ferhat AYDIN
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Uzman Yardımcısı	
2.GRUP RAPORTÖRLERİ	Ayşe KAVAK
	Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Uzmanı
	Reyhan PEHLİVAN
Psikolog	
3.GRUP RAPORTÖRLERİ	Nafiye KORKUT
	Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Uzman Yardımcısı
	Esra YİĞİDER
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Uzman Yardımcısı	
GÖZLEMCİLER	Engin ASLAN
	Şube Müdürü
	Dilek SANCAR
	Çocuk Gelişimci
	Emel ÖZTÜRK
Çocuk Gelişimci	

T.C. AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
KORUYUCU AİLE TEMELLİ ÇOCUK KORUMA SİSTEMİ ÇALIŞTAYI

25 Şubat 2020

Meyra Palace Hotel, Ankara

- 09:00 - 09:30 Giriş ve Kayıt
09:30 - 09:35 İstiklal Marşı ve Saygı Duruşu
09:35 - 09:45 Sayın Dr. Selahattin GÜVEN, AÇSHB Çocuk Hizmetleri Genel Müdürü
09:45 - 10:00 Sayın Dr. Mehmet Selim BAĞLI, AÇSHB Bakan Yardımcısı
10:00 - 10:15 Grupların Oluşturulması
10:15 - 10:30 Ara: Grup Düzenine Geçiş

"1. Grup: Ülkemizde Koruyucu Aile Uygulamalarının Değerlendirilmesi

- Çocukların Üstün Menfaati Açısından Koruyucu Aile Hizmetinin Önemi
- Nitelik Ve Nicelik Açısından Daha Fazla Koruyucu Aileye Ulaşma Konusunda Yapılacak Çalışmalar
- Koruyucu Ailelerin Hizmet Hakkında Bilgilendirilme Ve Bilinçlendirme Çalışmaları
- Koruyucu Ailelerin Süreci İçerisinde Karşılıklı Güçlükler Ve İhtiyaç Duyduğu Destekler
- Koruyucu Aile Mevzuatının Tartışılması ve Öneriler

2.Grup: Koruyucu Aile Hizmet Modellerinin Geliştirilmesi

- 10:30 - 12:30
- Geçici Koruyucu Aile Modeli Pilot Uygulama Çalışması,
 - Uzmanlaşmış Koruyucu Aile Modeli Ve Alternatif Diğer Modellerin Geliştirilmesi
 - Tecrübeli Koruyucu Ailelerin Sisteme Dahil Edilmesi
 - Engel Durumu (Özel Gereksinimi) Olan Çocuklara Yönelik Koruyucu Aile Hizmetinin Güçlendirilmesi

3.Grup: İzleme ve Destek Mekanizmalarının Geliştirilmesi

- Çocuğun Gelişim Süreçlerinin Takibine İlişkin Planlama Ve Çalışmalar
- Biyolojik Ailelere Yönelik Mesleki Çalışmalar
- Koruyucu Aile Adayları Ve Koruyucu Ailelere Yönelik Eğitimler
- Koruyucu Ailelerdeki Ergenlik Çağındaki Çocukların Desteklenmesi

- 12:30 - 13:30 Öğle Yemeği
13:30 - 15:00 Çalışma Gruplarının Devamı
15:00 - 15:15 Ara
15:15 - 16:30 Çalışma Gruplarının Devamı
16:30 - 16:45 Ara
16:45 - 18:00 Çalışma Gruplarının Devamı

26 Şubat 2020

Meyra Palace Hotel, Ankara

- 10:00 - 10:30 Çalışma Gruplarının Sonuç Metninin Hazırlanması
10:30 - 11:00 Ara
11:00 - 12:00 Çalışma Gruplarının Sonuç Metninin Sunumu

26 Şubat 2020

Küllüye, Ankara

- 14:00 - 14:05 Açılış ve Koruyucu Aile Tanıtım Filmi
14:05 - 14:30 Yemek Servisi
14:30 - 15:30 Ulusal Çocuk Koruma Sistemi Sunumu - Koruyucu Aile Çalıştayı Sonuç Sunumu
15:30 - 15:50 Sayın Zehra Zümrüt Selçuk, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı
15:50 - 16:20 Sayın Emine ERDOĞAN Hanımefendinin Hitapları
16:20 - 16:30 Hediye Takdimi ve Aile Fotoğraflarının Çekimi

ÇALIŞMA GRUPLARI KONULARI

1.GRUP

ÜLKEMİZDE KORUYUCU AİLE UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

- Çocukların üstün menfaati açısından koruyucu aile hizmetinin önemi
- Nitelik ve nicelik açısından daha fazla koruyucu aileye ulaşma konusunda yapılacak çalışmalar
- Koruyucu ailelerin hizmet hakkında bilgilendirilme ve bilinçlendirilme çalışmaları
- Koruyucu ailelerin süreç içerisinde karşılaştıkları güçlükler ve ihtiyaç duyduğu destekler
- Koruyucu aile mevzuatının tartışılması ve öneriler

2.GRUP

KORUYUCU AİLE HİZMET MODELLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

- Geçici koruyucu aile modeli pilot uygulama çalışması,
- Uzmanlaşmış koruyucu aile modeli ve alternatif diğer modellerin geliştirilmesi
- Tecrübeli koruyucu ailelerin sisteme dahil edilmesi
- Engel durumu (özel gereksinimi) olan çocuklara yönelik koruyucu aile hizmetinin güçlendirilmesi

3.GRUP

İZLEME VE DESTEK MEKANİZMALARININ GELİŞTİRİLMESİ

- Çocuğun gelişim süreçlerinin takibine ilişkin planlama ve çalışmalar
- Biyolojik ailelere yönelik mesleki çalışmalar
- Koruyucu aile adayları ve koruyucu ailelere yönelik eğitimler
- Koruyucu ailelerdeki ergenlik çağındaki çocukların desteklenmesi

ÇALIŞMA GRUPLARI KATILIMCILARI

1. GRUP	2. GRUP	3. GRUP
Prof. Dr. Betül ULUKOL	Prof. Dr. Tarık TUNCAY	Dr. Burak AÇIKEL
Pınar Aytaç ERBAY	Fadime ÖZKAN	Dr. Olgun GÜNDÜZ
Ahmet Emre BİLGİLİ	Ahmet BAĞLAN	Ahmet Emin BAYSAL
Alaattin ÇETİN	Ali Arslan SAK	Arzu IŞIKLI
Ayşe ALTUĞ	Ayşegülây KORUKCU	Aslı Özge BOYRAZ
Baki YAZGAN	Cumhur SARIAKÇALI	Betül GÜMÜŞ
Banu SOYLU	Dilek OKKALI ŞENALMIŞ	Elif ESEN
Mustafa Bora DURMUŞOĞLU	Eylen SAVUR	Elif GÖKDOĞAN ŞAHİN
Elif Çilem KILIÇ	Gamze AYDINER	Dr. Esmâ KABASAKAL
Prof. Dr. Cengiz ÖZBESLER	Gülây KEKLİKÇİ	Funda AKER
Emine ÖZMETE	Gülizar DİŞA	Gültekin GÜNEŞ
Figen GÜLTEKİN	Gülşün ERDİNÇ	Nurgün ORAL
Hatice Şule TEBER	Narin ARIÖZ	Hayriye Tuğçe KESKİNER
Hayati DERTLİ	Hayriye TOSKAR	Meral ALTUNTAŞ
Kevser CAN	Hüseyin Özay SÜZER	Mesut AKDAĞ
Emre MUTLUOĞLU	Mehmet ÖKSÜZ	Muhammet Onur TÜFEKÇİ
Muzaffer GÜLYURT	Nur ÖNDER	Neşe GÖKALP
Müzeyyen Gizem TARI	Ömer Ahmet MUTLU	Nihal ÜSTÜNDENİZ
Şule ÜRKER	Mutlu KAYA	Sadettin Burak AÇIKEL
Nevin BİRİNCİ	Rita NEVES	Seda İMERT
Oğuzhan TEKİN	Saide Sinem ŞAHİNLER	Sema Mina AYDIN
Osman BAŞ	Saynur ÇETİN	Ayşe ALTUĞ
Osman DOĞAN	Şirin KAHRAMAN	Ülfet GÖRGÜLÜ
Hasan ÖZDEMİR	Şükür KILIÇ	Ümit MENKEN
Serap DENİZ	Ülkü AYDENİZ	Zeynep TÜRKÖĞLU
Zeynep ÖKSÜZOĞLU	Yasin SIRAKAYA	Demet İMRENK
Abdüssamed ÖZKAN	Zehra ERŞAHİN	Kibar Seyhun SARI

Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü Aile Yanında Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı bünyesinde sürdürülen koruyucu aile hizmet modelinin verimliliğini artırmak, gelişmesini ve toplumsal yaşam içerisinde yaygınlaşmasını sağlamak, uygulamada yaşanan sorunları tespit edebilmek ve beklentileri öğrenebilmek amacıyla “Koruyucu Aile Temelli Çocuk Koruma Sistemi Çalıştayı” Ankara İli’nde gerçekleştirilmiştir.

Çalıştayda, katılımcıların koruyucu aile hizmet kalitesini artırmaya yönelik görüş ve öneri sunmaları; işleyişteki olası eksikliklerin saptanmasına katkı sağlamaları beklenmiştir. Koruyucu Aile Temelli Çocuk Koruma Sistemi Çalıştayı grup çalışması yöntemiyle gerçekleştirilmiştir.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dahili Tıp Bilimleri Bölümü’nden **Prof. Dr. Betül ULUKOL**, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü’nden **Prof. Dr. Tarık TUNCAY** ve Dr. Sami Ulus Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi’nden Çocuk ve Ergen Psikiyatristi **Uzman Dr. Burak AÇIKEL**’in moderatörlüğünde gerçekleşen üç ayrı grup oturumunda, çocuk koruma sisteminde koruyucu aile hizmetinin yeri ve önemine yönelik çeşitli konu başlıkları ele alınmıştır.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakan Yardımcısı Sayın Dr. Mehmet Selim BAĞLI' nın koruyucu aile sistemini yaygınlaştırılmasının şefkat ve merhametin her yere yayılması olduğunu, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün stratejisinin aile ortamı olmayan hiçbir çocuk kalmayacak bilinci ile hareket edip bu çalıştayın sonuçlarının yol haritası olacağını vurgulayan konuşması akabinde Çocuk Hizmetleri Genel Müdürü Sayın Dr. Selahattin GÜVEN çalıştayın açılış konuşmalarını gerçekleştirmiştir.

Açılış konuşmalarının ardından gruplara ayrılan katılımcılar aşağıda belirtilen başlıklar altında Koruyucu Aile Temelli Çocuk Koruma Sistemine yönelik değerlendirmelerini yapmış olup oluşan öneriler ana başlıkları ile birlikte aşağıda belirtilmiştir.

ÇALIŞMA GRUPLARININ ÖNERİLERİ

1. ÜLKEMİZDE KORUYUCU AİLE UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Genel Sorunlar ve Öneriler;

Koruyucu aile ve evlat edindirme hizmetlerinin sınırlarının aileler tarafından net kavranamıyor olduğu üzerinde durulmuş, bu durumun ailelerde farklı algı ve beklentilere yol açtığı, ayrıca çocukları da etkilemekte olduğu değerlendirilmiştir. Bu bağlamda,

- Koruyucu aile ve biyolojik ailelerin hak ve sorumluluklarının taraflara en başından itibaren net olarak iletilmesi, koruyucu aile hizmetinde temel hedefin çocuğun biyolojik aileden uzaklaştırılması olmadığı konusunda ailelerin bilinçlendirilmesi,
- Evlat edindirme ve koruyucu aile hizmetinin birbirine karıştırılmaması ve koruyucu aile hizmetinin evlat edinmeye basamak olarak görülmemesi gerektiği vurgulanmıştır.

Uygulamada karşılaşılan sorunların bir kısmının kurumlar arası iletişim eksikliğinden kaynaklandığı göz önünde bulundurulacak,

- Mevzuata ilişkin sorunların protokol ve benzeri idari işlemlerle çözümlenmeye çalışılması,
- Uygulamada karşılaşılan ihtiyaçlara yönelik genelge, yönerge ve talimat gibi düzenlemelerin yapılması,
- Mağdur hakları yasa tasarısının koruyucu aile yönetmeliğine uygunluğu açısından değerlendirilmesi,
- Gönüllülük konusundaki mevcut yönetmeliğin güncellenmesinin olumlu olacağı değerlendirilmiştir.

Biyolojik aileler ile çocuklar arasındaki ilişkiler kapsamında ortaya çıkan sorunlu durumların çözümü için standart ve kolay bir süreç oluşturulması amacıyla,

- Biyolojik ailenin koruyucu aile hizmeti hakkında yeterli bilgi sahibi olmaması nedeniyle koruyucu aile yanına yerleştirilmesi planlanan çocuğun sorunlar yaşandığı belirtilmiştir. Hizmetin kalitesi ve sürdürülebilirliği açısından biyolojik ailelerin de bu konuda bilgilendirilmesi,
- Biyolojik ailesi ile bir yıldan uzun süredir iletişimi olmayan çocuk hakkında ihmal nedeniyle rıza aranmaması kararı için uygun yasal düzenlemenin yapılması,
- Çocuğun biyolojik aileye teslimi sırasında standart bir uygulamanın geliştirilmesi,
- Velayet davalarının uzun sürmesi nedeniyle, bu dönemde çocuğun mağdur olmaması için kamu vesayeti sisteminin etkinleştirilmesi,
- Her dosyada vakaya özgü yol haritasının çizilmesi ve çocuğun yüksek yararı gözetilerek koruyucu aile ve biyolojik ailenin dahil edildiği takip planının yapılması önemli bulunmuştur.

Koruyucu Aileliğin Niceliğini ve Niteliğini Artırmak İçin Öneriler;

Nitelik olarak;

- Koruyucu ailelerin eğitimlerinin çocuk tesliminden önce tamamlanması,
- Koruyucu ailelere yönelik psiko-sosyal destek ve rehberliğin sağlanması,
- Koruyucu aileleri onore edecek çalışmaların yapılması,
- Bilgi ve yaşam deneyimlerinin paylaşımı için koruyucu aileler arasında iletişim platformu oluşturulması,

- Koruyucu aileler arasında eşleştirme yapılarak mentörlük-süpervizyon ilişkisinin başlatılması.
- Ailelerde babaların rol ve sorumluluklarının ihmal edilmemesi,
- Uzmanlaşmış koruyucu aile eğitimlerinin tamamlanarak profesyonel koruyucu aileliğin geliştirilmesi,
- Geçici koruyucu ailelik sisteminin geliştirilmesi,
- İsteğe bağlı sigortalılık sisteminin yaş durumu dikkate alınarak rasyonelleştirilmesi için mevzuat düzenlemesi,
- Koruyucu aile yanına 0-6 ay aralığındaki çocuk yerleştirilmesi halinde evlat edinme sistemindeki gibi koruyucu aileye analık ve/veya babalık izni verilmesi,
- Tam kapsamlı koruyucu aile kılavuzu hazırlanmasına yönelik çalışmalar yapılması ön plana çıkmıştır.

Nicelik olarak;

- Koruyucu aile imajını doğru kitleye doğru şekilde ulaştırılması için TRT ve Diyanet İşleri Başkanlığı ile koordineli çalışılması ve sosyal medyanın etkin şekilde kullanılması,
- Koruyucu aile uygulamasının yaygınlaştırılmasında mevcut koruyucu ailelerin desteğinin alınarak, hizmetin tanıtımının sağlanması,
- Koruyucu aileliğin toplumsal farkındalığını artırmak için ulusal bir koruyucu aile haftası/günü belirlenmesi,
- Çocuk evleri ile çocuk evleri sitelerindeki gönüllü ailelerin bu sisteme dahil edilmesi için koruyucu ailelerle birlikte çalışmalar yapılması,
- Barolar bünyesinde koruyucu ailelik ve evlat edinme gibi kurum bakımındaki çocuklara verilen hizmetler konusunda deneyimli bir ekibin oluşturulması önerilmiştir.

Koruyucu aile alanında görev yapan meslek elemanına düşen vaka sayısının mevzuatta belirtilen vaka sayısından fazla olması ve çalışanların nitelik

ve nicelik farkının bulunmasının iller arasında uygulama farklarına yol açabildiği belirtilerek,

- Koruyucu aile hizmetinde bireysel çalışma ve aile çalışmaları konusunda mesleki formasyon eğitimi almış personelin görev yapması,
- Personelin süreç ve izleme konusunda hem koruyucu ailelerin hem de biyolojik ailelerin hak ve sorumlulukları konusunda yeterince bilgi sahibi ve donanımlı olmasına özen gösterilmesi,
- Sosyal çalışma görevlilerinin 7/24 ulaşılabilir olması, çalışma saatlerinin buna uygun düzenlenmesi önerilmiştir.

Koruyucu Aile Hizmetinden Yararlanan/Yararlanamayan Çocuklara Yönelik Öneriler;

- Koruyucu aile ile eşleştirilmeyen çocuklara daha önce kurum bakımında kalan gençler tarafından mentörlük tarzında destek sağlanması,
- Hizmetten yararlanan ve yararlanamayan çocuklara psiko-sosyal destek sağlanması,
- Okullarda akran zorbalığına yönelik çalışmalar yapılması; okul idaresi ve çocuktan sorumlu meslek elemanları ile koruyucu aileler arasında yakın iş birliği kurularak çocuğun örselenmesinin engellenmesi,
- Çocuklar için verilen ödemelerin çocukların gereksinimleri dikkate alınarak belirlenmesi,
- Engelli çocuklara yapılacak ödemelerde çocukların engel oran ve ihtiyaçlarına göre planlamanın yapılması,
- Koruyucu aile hizmetinden yararlanacak kardeşlerin hizmet sürecinde ayrılmamasına özen gösterilmesi,
- Hizmetten yararlanan çocuklar için kreşler dahil olmak üzere Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurumlarda var olan özel okul kontenjanların artırılması konularında öneriler getirilmiştir.

2. KORUYUCU AİLE HİZMET MODELLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Var olan koruyucu aile modellerinin güçlendirilmesi için öneriler;

Koruyucu aile hizmetinin diğer kurum ve kuruluşlar tarafından yeterince bilinmiyor olmasının temel bir problem olduğu üzerinde durularak,

- Korunmaya ihtiyacı olan çocukların aile odaklı hizmetlerden faydalandırılması önceliğinden hareketle koruyucu aile hizmeti üzerine odaklanılması,
- Farklı modellerdeki koruyucu aile bakım türlerinin güçlendirilmesi,
 - Diğer kurum ve kuruluşlar ile birlikte multi-disipliner bir yaklaşım geliştirilmesi,

- Koruyucu aileler için yapılandırılmış bir sertifikasyon sisteminin geliştirilmesi,
- Sivil toplum kuruluşları ile iş birliğinin ilerletilmesine yönelik çalışmalar yapılması,
- Koruyucu ailelere süreç içerisinde destekleyici ve tamamlayıcı eğitimler verilmesi,
- Özel gereksinimi (zihinsel engel, otizm, öğrenme güçlüğü, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, yaygın gelişimsel bozukluk vb.) olan çocuklara sahip koruyucu ailelere profesyonel danışmanlık hizmetinin verilmesi,
- Toplumda konuyla ilgili farkındalığın artırılması amacıyla medya, internet ve diğer araçların aktif kullanılması,
- Koruyucu aile hizmetine medyada yeterince ve doğru bir şekilde yer verilmesi; özellikle dizi-film vb. alanlarda koruyucu aile hizmeti uygulamalarının gerçeğe uygun aktarılmasının sağlanması,
- Sağlık ve eğitim alanlarında koruyucu ailelere daha fazla destek sunabilecek mekanizmalarının oluşturulması,
- Milli Eğitim Bakanlığı müfredatında koruyucu aile modeli ve evlat edinme modelinin eklenmesi ve bu konular hakkında öğretmenlerin daha fazla bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yapılması,
- Koruyucu aile hizmeti odağında kayyumluk ve vasilik hususlarının Adalet Bakanlığı tarafından gözden geçirilmesi,
- Sağlık, eğitim ve sosyal hizmet alanlarında çalışma tecrübesi olan ailelerin koruyucu aile hizmeti bünyesinde yer almasının sağlanması ve bunun için özendirici ve yönlendirici çalışmaların yapılması,
- Toplumda kamusal sosyal hizmetlere gönüllü katılımı teşvik eden gönüllülük çalışmalarına ağırlık verilmesi,

- Tanıtım çalışmalarının artırılması ve özellikle de bu hizmeti yürüten koruyucu aile ve çocuklara bu çalışmalarda yer verilmesi,
- Koruyucu aile hizmetinin periyodik takibinin titizlikle sağlanması amacıyla ihtiyaç duyulan mesleki personel kaynağının sağlanması,
- Koruyucu ailelerin deneyimlerini paylaşmak ve rol model olmak adına koruyucu aileler arası iletişim ağlarının kurulması,
- Biyolojik aile, çocuk ve koruyucu aile ile bütüncül bir bakış açısı ile çalışılması,
- Koruyucu aile hizmetinin tanıtımı ve yaygınlaştırılması çalışmalarında STK desteğinin çok önemli olduğu gerçeğinden hareketle; bütüncül ve sistematik olarak gönüllülük esasına dayalı kamu yararına dönük çalışmaların güçlendirilmesi,

Koruyucu ailelerin hizmet kapsamında karşılaştığı sorunlara yönelik olarak destek görmesinin önemli bir konu olduğu belirtilerek,

- Koruyucu aile hizmetinde dini yönden karşılaşılan sorunlara yönelik Diyanet İşleri Başkanlığı ile daha yoğun şekilde çalışılması,
- Koruyucu ailelerin süreç boyunca desteklenmesi için mekanizmalar geliştirilmesi,
- Biyolojik aileler ile daha fazla mesleki çalışmalar yapılması ve biyolojik aileye dönüşlerde çocuğun yanı sıra koruyucu ailenin de hazırlanması,

Geçici koruyucu aile modelinin hayata geçirilmesine yönelik öneriler;

Geçici koruyucu aile modelinin etkin bir şekilde uygulanmasının çocuk koruma sistemi açısından önem taşıdığı için, modelin kendine özgü yönlerinin olduğunun ve insan kaynağı ihtiyacının altı çizilerek,

- Sosyal çalışma görevlileri kadrolarından emekli olan kişilerin geçici koruyucu aile hizmetinde öncelikli olarak değerlendirilmesi,
- Koruyucu aile olmuş ancak yanında çocuk olmayan deneyimli ailelerin geçici koruyucu aile olarak değerlendirilmesi, bu ailelerin sistem içerisinde her daim görev yapabilecek şekilde hazır tutulmasının sağlanması ve bu ailelerin ekonomik olarak desteklenmesinin sağlanması,
- Hem aileye hem de çocuğa psiko-sosyal destek verebilecek farklı ekiplerin oluşturulması,
- Geçici koruyucu aile olacak kişiler için travmaya müdahale konusunda bilgileri de içeren uygulama temelli becerilerin kazandırılması,
- Geçici koruyucu ailelerin haklarıyla ilgili mevzuat düzenlemesi yapılması,
- Biyolojik aile yanına döndürülebilecek çocukların öncelikle geçici koruyucu aile modelinden yararlandırılması ve çocukla ilgili kısa, orta ve uzun vadeli uygulama planlarının oluşturulması,
- Boşanmalarda ve velayetin düzenlenmesi süreçlerinde ailelerin eğitim alması sağlanmalı, bu süre zarfında çocukların geçici koruyucu aile yanında kalmalarının sağlanması önerileri yapılmıştır.

Uzmanlaşmış Koruyucu Aile Modeline Yönelik Öneriler;

- Bu model yoluyla yürütülen koruyucu aile hizmetinin daha profesyonel hale getirilmesi,
- Model kapsamında birden fazla sınıflandırma yapılması,
- Çocukların özel durumuna göre, alınması gereken eğitimler ve terapiler için destek verilmesi,

- Hizmeti sunacak kişilerin psikoloji alanında eğitim almış kişilerden olabileceği yönünde görüşler belirtilmiştir.

Suç mağduru, suça sürüklenen ve özel gereksinimi olan çocuklar için koruyucu aile hizmetlerinin güçlendirilmesine yönelik öneriler;

Suç mağduru, suça sürüklenen ve özel gereksinimli çocukların bakımlarının çeşitli açılardan ek maliyetler gerektirmesi ve diğer kurumların koruyucu aile sisteminden yeterince haberdar olmamasının temel bir sorun olarak gözlendiği belirtilerek,

- Suç mağduru, suça sürüklenen ve özel gereksinimli çocukların bakım maliyetlerinin karşılanması için bir sistem kurulması, özellikle sağlık harcamaları için özel destek verilmesi,
- Suç mağduru, suça sürüklenen ve özel gereksinimli çocuklara hastanelerde istisna getirilip öncelik tanınması,
- Rehabilitasyon hizmetleri ile ilgili olarak ilave desteklerin sunulması, Suç mağduru, suça sürüklenen ve özel gereksinimli çocuklara bakım sağlayan koruyucu ailelere araç tahsis edilmesi, özel sağlık kurumlarından destek sağlayıcı sigortalar temin edilmesi gibi haklar sunulması hususları vurgulanmıştır.

Tecrübeli koruyucu ailelerin sisteme dahil edilmesi için öneriler;

Deneyimli koruyucu ailelerin koruyucu aile tanıtım faaliyetlerinde yer almalarının sağlanması,

- Geçici koruyucu aile ve uzman koruyucu aile modelinde bu ailelerin pilot olarak değerlendirilmesi önerilmiştir.

Grup tartışmalarında ayrıca koruyucu aile hizmetinin mevcut sistem içerisinde zemine oturtulması ve yönergeler yoluyla prosedürlerin net şekilde tanımlanması üstünde durulmuştur.

3. İZLEME VE DESTEK MEKANİZMALARININ GELİŞTİRİLMESİ

Koruyucu Aile Hizmetinden Yararlandırılan Çocuklara Yönelik Öneriler;

Koruyucu aile hizmeti kapsamında koruyucu ailelere 1. Kademe Koruyucu Aile Eğitimi ve 2.Kademe Koruyucu Aile Eğitimi verildiği, koruyucu aile hizmetinden yararlandırılan çocuklara yönelik ise herhangi bir eğitim programı bulunmadığının altı çizilerek, çocuklara yönelik sunulabilecek eğitim ve destekler kapsamında;

- Ergenlik döneminde bulunan çocuklar başta olmak üzere koruyucu aile yanında bulunan çocuklara eğitim veya destek faaliyetlerinin planlanması ve buna ilişkin bir modül oluşturulması,
- Ergenlik döneminde meydana gelebilecek sorunların önlenmesi için daha küçük yaşlardan itibaren çalışmalar yapılması,

- Koruyucu aile yanına yerleştirilen çocuklar arasında sosyal dayanışma ağı kurulması ve bakım sonrası çocuklar arasındaki bağın güçlendirilmesi için çalışmalar yapılması,
- Koruyucu aile hizmetinden yararlanan çocukların bir araya getirileceği organizasyon ve çalıştaylar düzenlenmesi,
- Koruyucu aile hizmeti devam ederken reşit olan çocuklara yönelik evlilik terapisi hizmeti verilmesi ve aile eğitimi gibi programlar düzenlenmesi,
- Koruyucu aile yanından ayrılan ve olumlu rol model olabilecek çocuklar ile koruyucu aile yanında kalmakta olan çocukları bir araya getirebilecek çalışmalar yapılması önemli bulunmuştur.

Çocukluğun dinamik bir süreç olması nedeniyle çocukların gelişim dönemi özelliklerinin farklılık gösterebilmekte ve her dönemde farklı bir zorluk yaşanabilmektedir. Koruyucu aile yanındaki çocuklarda olağan aile yaşantısında olan çocuklara oranla psikiyatrik sorunlar ve gelişim problemlerinin daha fazla görüldüğü, bu bağlamda çocuklar takip edilirken nasıl bir yol izlenmesi ve müdahale edilmesi gerektiği konusunda sorunlar yaşandığı dile getirilmiştir. Bu bağlamda;

- Çocukların erken gelişim döneminden itibaren takip edilmesi için işlevsel tarama araçlarının geliştirilmesi, yapılacak taramalarda çocukların risk gruplarına göre sınıflandırılması ve bu doğrultuda çocuk ve ailenin uygun hizmete yönlendirilmesi,
- Özellikle psikiyatri servisleri ve diğer sağlık takipleri konusunda İl Sağlık Müdürlükleri ile iş birliği geliştirilmesi,
- Bebeklik, erken çocukluk ve ergenlik dönemi gibi hassas dönemler ve koruyucu aile yanında büyüyen çocuklarda sık görülen problemler konularında alanda çalışan personelin bilgi düzeylerinin artırılması ve bu konularda eğitim verilmesi önerilmiştir.

Koruyucu aile adayları ve koruyucu ailelere yönelik destek ve eğitimlere ilişkin öneriler;

Koruyucu ailelerin iş yaşamı, yoğun mesai ve iş yükü gibi nedenlerden dolayı çocukları sosyal aktivitelere getirip götürme konusunda zorlanması dikkate alınarak,

- Öğrenci grupları, gönüllüler veya yarı zamanlı çalışma gibi uygulamalar yoluyla koruyucu aile yanındaki çocuklarla zaman geçirecek, ihtiyaç durumunda koruyucu ailelerin yükünü hafifletecek, sosyal hayata katılımını destekleyecek veya belli sürelerle çocukların emanet edilebileceği mekanizmaların değerlendirmeye alınması,

Koruyucu aileler vakadan sorumlu meslek elemanları tarafından takip edilmekte ve desteklenmektedir. Koruyucu ailenin sürekli bu desteğe başvurması halinde zamanla yaşanan sorunları kendi aralarında çözmeye ve sorunla baş etme becerileri konularında yetersiz kalabildikleri ifade edilmiş,

- Koruyucu ailelerinin düzenli ve sistemli şekilde psikolojik destek almasının sağlanması,
- Koruyucu aile ve çocuğun doğrudan müracaat edebileceği bir psikiyatrist görevlendirilmesi konusunda çalışmalar yapılması ve Sağlık Bakanlığı ile iş birliği geliştirilmesi,
- Özellikle büyük yaş grubundaki çocukların koruyucu aile yanına yerleştirilmesi döneminde psikolojik destek mekanizmalarından daha fazla faydalandırılması,
- Koruyucu aileler ile aday koruyucu ailelerin mentörlük uygulaması ile bir araya getirilmesi,
- Ergenlik dönemi hakkında koruyucu ailelere yönelik seminer ve konferanslar düzenlenmesi,
- Koruyucu ailelerin ihtiyaç duydukları konulara ilişkin eğitimlerin

video konferans üzerinden seminer ve konferans olarak yapılabilecek kısa sürede bilgiye ulaşmalarının sağlanması,

- Koruyucu aileler için çeşitli kaynakların yer aldığı koruyucu aile kitaplığının oluşturulması,
- Çocukların hakları konusunda koruyucu ailelerin bilgi düzeylerinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması,
- Meslek seçiminde çocukların hedeflerine yönelik rehberlik yapılması,
- Koruyucu ailelerin bir araya gelerek yaşadıkları sorunlar ve çözüm önerilerine dair paylaşımında bulunmalarının sağlanması gerekli bulunmuştur.

Kanunlarda koruyucu aile olmayı kolaylaştıracak şekilde düzenlemeler yapılmasına ihtiyaç duyulduğunun üzerinde durulmuş,

- Koruyucu aile olunduktan sonra çocuğun uyumunu kolaylaştırmak amacıyla iş yeri izni ve yarım gün çalışma gibi olanaklar sunulması,
- Koruyucu aile olan kişilere vergi indirim gibi ek destekler sağlanması önerilmiştir.

Biyolojik ailelere yönelik yapılabilecek mesleki çalışmalar için öneriler;

Çocuk ile biyolojik ailesi arasındaki ilişkinin yürütülmesi sürecinde çocuk ve koruyucu ailenin farklı konularda desteklenmeye ihtiyaçlarının olması nedeniyle,

- Hizmet kapsamında çocuk, koruyucu aile ve biyolojik ailenin bir bütün olarak ele alınması; tüm taraflara eş zamanlı ve tek elden hizmet verecek bir destek mekanizması kurulması,
- Süreç içerisinde koruyucu ailelerin çocuk ve aile psikolojisi hakkında yetkin süpervizörler tarafından takip edilmesi veya danışmanlık alması,

Koruyucu aile yanında bulunan çocuklar ile biyolojik ailelerin görüşmelerinde zaman zaman sorunlar yaşamakta olduğu ve çocukların görüşmek istemediği durumlarda yapılan görüşmelerden çocukların olumsuz etkilendiği belirtilmiş,

- Koruyucu aile yanında bulunan çocuklar ile biyolojik ailelerinin görüştürülmesi noktasında yaşanan sorunların önlenmesi için çocuk ile biyolojik aile ilişkilerinin erken dönemden itibaren yapılandırılması,
- Çocuğa biyolojik ailesi ve koruyucu ailesi gibi konular hakkında açıklamalar yapılması ve çocukta koruyucu aile ve biyolojik aile kavramlarının yerleşmesinin sağlanması,

Biyolojik ailenin uzun zaman sonra ortaya çıkarak çocuğu almak istediğinde koruyucu aile-biyolojik aile-çocuk açısından sorunlar yaşandığı ifade edilerek,

- Tüm süreçlerde çocuğun görüş ve isteklerinin alınmasının sağlanması ve sürecin çocuk odağında yürütülmesi,
- Çocuk için uygun olan ve uzun süreli hizmet modelinin doğru bir şekilde belirlenmesi,
- Biyolojik aile ile yürütülecek mesleki çalışmaların artırılması ve yaşam koşulları olumsuz olan biyolojik aileler için çeşitli destek hizmetlerinin geliştirilmesi,
- Biyolojik ailenin çocuk konusundaki sorumlulukları ve bu sorumlulukları yerine getirmediğinde uygulanacak yaptırımlar konusunda çalışma yürütülmesi,
- Biyolojik aileye dönen çocukların koruyucu ailesi ile iletişiminin korunması ve sürdürülebilmesi konusunda çalışmalar yapılması,
- Koruyucu ailenin evlat edinmenin bir ön aşaması olmadığını belirtir

çalışmaların yapılması ve koruyucu ailelerin çocuğun daima biyolojik ailesine dönebileceği ihtimalini göz ardı etmemesinin sağlanması vurgulanmıştır.

Grup tartışmasında ayrıca;

Toplumun koruyucu aile konusunu daha fazla anlaması ve tanımasını sağlayabilecek tanıtım ve bilgilendirme çalışmaları yapılmasına gerek duyulduğu gündeme getirilmiş,

- Aile eğitim programları ve evlilik öncesi eğitim programı içeriğine koruyucu aile hizmetine ilişkin bilgilerin eklenmesi,
- Medya yöneticileri ile bir araya gelinerek toplumun bilgilendirilmesi konusunda medyanın daha fazla kullanılmasının sağlanması, yayınlanan dizi ve filmlere koruyucu aile sistemine ilişkin bilgilerin yerleştirilmesi,
- Koruyucu aile sistemi ile ilgili iletişim kanallarının daha etkin kullanılması ve sosyal medyanın etkin kullanılması için koruyucu aile ile ilgili bir YouTube kanalı kurulması,
- Hizmet ile ilgili olumlu örneklerin daha fazla görünür olması ve koruyucu aile olmanın basın yayın organları kanalı ile daha çekici hale getirilmesi,
- Koruyucu aile olmak istediği halde yanlış dini bilgiler nedeni ile koruyucu aile olmayan kişilere ve koruyucu aile adaylarına yönelik Diyanet İşleri Başkanlığı ile birlikte paket program, eğitim programı veya basılı kaynak hazırlanması,
- Milli Eğitim müfredatında yer alan aile yapısı konuları ile ilgili derslere evlat edinme ve koruyucu aile konularının dahil edilmesi, ayrıca çocuk alanında çalışması muhtemel tüm lisans bölümlerine çocuk koruma alanına ilişkin müfredat eklenmesi,

- Koruyucu aile hizmeti konusunda dil birliği sağlanması için çalışmalar yapılması,
- Koruyucu aile çalışmalarında koruyucu anne figürü yanında koruyucu baba figürünün de öne çıkarılması,
- Tüp bebek tedavisi deneyen ancak bebek sahibi olamayan ailelerin hedef grup olarak ele alınması ve bu gruba yönelik bilgilendirme çalışmalarının artırılması,

Koruyucu aile hizmetinin farklı boyutları olması hususu göz önünde bulundurularak alanda çalışan personelin farklı konularda spesifik eğitim almalarına ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir,

- Alanda çalışan personelin yetkinliğinin artırılmasına yönelik hizmet içi eğitim planlamasının yapılması,
- Meslek elemanlarına yönelik bir süpervizörlük sisteminin geliştirilmesi,

Koruyucu aile hizmetinin yürütülmesinde diğer kurumlarla iş birliği konusunda sorunlar yaşandığı belirtilerek,

- Kurumlar ile yapılan iş birliğinin ilerletilmesi için kurumlar arası protokoller yapılması,
- Eğitim hayatında çocukların etiketlenmesinin ve çeşitli sorunlar yaşamasının önlenmesi için okullarda öğretmen, aile ve çocuklara yönelik bilgilendirme çalışmaları yapılması,
- Ergenlik dönemindeki çocuklar için ilgi ve yeteneklerine uygun sanatsal ve sportif alanlara yönlendirilmesi, gerekli imkanların sağlanması amacıyla Gençlik ve Spor Bakanlığı ile iş birliği yapılması,
- Sivil toplum kuruluşları ile iş birliği mekanizmalarının artırılması önerilmiştir.

30 MADDEDEN OLUŞAN ÇALIŞTAY BİLDİRİSİ

1

Aile eğitim programları ve evlilik öncesi eğitim programlarına koruyucu aile ile ilgili konuların eklenmesi

2

Biyolojik aileye dönüşlerde, çocuk, biyolojik aile ve koruyucu aile ile ilgili sürecin çocuk odağında yürütülmesi

3

Çocukların bakım ve gelişimlerinin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi için koruyucu aile ve çocuklara psiko-sosyal destek sağlanması

4

Diyanet İşleri Başkanlığı ile koruyucu aile hizmetinin yaygınlaştırılması ve tanıtımı ve toplumsal farkındalığın artırılması için iş birliğinin sürdürülmesi

5	Engelli çocuklara ve ergenlik çağındaki çocuklara yönelik yeni eğitim modüllerin oluşturulması
6	Engelli çocukların koruyucu ailelere yerleştirilmesi için kampanya başlatılması
7	Engelli çocukların tanı ve tedavilerine ilişkin maliyetlerin yüksek olması sebebiyle koruyucu ailelere ek mali destek verilmesi
8	Engelli çocukların uzmanlaşmış koruyucu aile modeli kapsamına alınması
9	Ergenlik çağındaki çocuklara ve koruyucu ailelerin tümüne psikologlar tarafından psiko-sosyal destek sağlanması
10	Hastanelerde görev yapan psikiyatrist ve psikologlarla iş birliğinin artırılması
11	Geçici koruyucu aile modelinin pilot uygulamalarının başlatılması
12	Her yıl koruyucu aile şenliğinin organize edilmesi
13	Koruyucu aile eğitim modüllerinin geliştirilmesi ve koruyucu aile eğitimlerinin hizmet öncesi eğitimler dahil olmak üzere sürekli hale getirilmesi
14	Koruyucu aile hizmeti sunumunda yeterli personel istihdamının sağlanması
15	Koruyucu aile hizmetinin MEB müfredatında yer almasının sağlanması, üniversitelerde koruyucu aile hizmetine yönelik dersler eklenmesi

16	Koruyucu aile hizmetinin yasal boyutunun güçlendirilmesi
17	Koruyucu aile odaklı çocuk koruma sisteminin tüm paydaşlarla birlikte geliştirilmesi
18	Koruyucu aile yanına çocuk yerleştirilirken çocuğun yaş ve gelişim düzeyine göre uyum süreci planlanması
19	Koruyucu aile yanında iken başka bir ilde üniversiteye devam eden ya da reşit durumda olan gençlere ilişkin izlemelerin etkinleştirilmesi
20	Koruyucu aile yanındaki 0-6 yaş grubu çocukların aylık bakım ödemelerinin artırılması
21	Koruyucu aileler arasında bilgi ve tecrübe paylaşımını sağlayacak platformlar oluşturulması, koruyucu aile mentörlük sisteminin hayata geçirilmesi
22	Koruyucu aileler için rutin aralıklarla istenen sağlık raporlarından ücret alınmaması
23	Koruyucu ailelerin yanı sıra koruyucu aile yanındaki çocuklara da eğitimler verilmesi
24	Koruyucu ailelerin kolay randevu alabilmesi için Sağlık Bakanlığı ile iş birliği yapılması, randevu sistemine bir modül eklenmesi
25	Kuruluşlarda gönüllü hizmetlerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması

26	Medyada yer alan dizi ve yapımlarda koruyucu aile hizmetine olumlu şekilde yer verilmesi ve doğru bilgi aktarımının sağlanması, koruyucu aile hizmetine yönelik öykü ve hikayeler içeren belgesellerin yapılması
27	Özellikle engelli çocuğa bakım sağlayan koruyucu aileler olmak üzere koruyucu ailelerin dinlendirilmesine yönelik mekanizmalar geliştirilmesi
28	Tecrübeli koruyucu ailelerin illerde oluşturulan koruyucu aile komisyonlarına dahil edilmesi
29	Toplumsal farkındalığı artırmak amacıyla koruyucu aile hizmetinin ulusal ve sosyal medyada daha çok yer almasının sağlanması
30	Ulusal koruyucu aile gününün belirlenmesi

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah.
2177 Sok. No: 10/A Kat:20-21 Çankaya/Ankara/TÜRKİYE
Telefon: +90 312 705 91 77 Faks: +90 312 705 91 92

<https://ailevecalisma.gov.tr>